

Stockholms miljöprogram 2012-2015, svar på remiss

Förslag till beslut

1. Kyrkogårdsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen

Mats Larsson
förvaltningschef

Christer Knutås
avdelningschef

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom tekniska avdelningen. Ärendet har behandlats i förvaltningsgrupp den 15 september.

Bakgrund

Rotel 6, stadsmiljöroteln, inom kommunstyrelsen har utsänt ett förslag till nytt miljöprogram för Stockholms stad, rörande perioden 2012-2015. Dnr 303-1207/2010. Remisstiden sträcker sig till den 30:e september 2011.

Programmet är uppdelat i sex inriktningsmål samt 31 delmål. Inriktningsmålen är:

- Miljöeffektiva transporter

- Giftfria varor och byggnader
- Hållbar energianvändning
- Hållbar användning av mark och vatten
- Miljöeffektiv avfallshantering
- Sund inomhusmiljö

Redovisning

De delmål som berör alla stadens nämnder och styrelser och därmed berör kyrkogårdsnämndens ansvarsområde är:

- 1:1 Miljöbelastningen från stadens transporter och resor ska minska.
1:2 Stadens egna fordon ska vara miljöklassade och köras på förnybart bränsle och av stadens upphandlade transporttjänster ska miljöfordonsandelen öka.
1:3 Miljökvalitetsnormerna för luft ska uppnås
1:4 Gång och cykelresandet ska öka.
1:5 Kollektivtrafikens andel ska öka.
- 2:1 Innehållet av miljö och hälsofarliga ämnen i upphandlade varor ska minska.
- 3:1 Staden ska genom energieffektiviseringar minska energianvändningen i den egna verksamheten med minst 10%.
3:2 Upphandlad el i stadens egna verksamheter ska uppfylla kraven för miljömärkning
3:3 Staden ska verka för att utsläppen av växthusgaser minskar till högst 3,0 ton CO₂e per stockholmare
- 5:1 Avfallet från stadens egna verksamheter ska förebyggas och det som ändå uppstår ska nyttiggöras
5:2 Andelen farligt avfall som felsorteras ska minska
- 6:1 Inomhusmiljön ska bli bättre

Det finns inget mål i förslaget där kyrkogårdsnämnden särskilt utpekas som uppföljningsansvarig.

Kyrkogårdsförvaltningens synpunkter och förslag

Kyrkogårdsförvaltningen är i huvudsak positiv till det remitterade förslaget. Jämfört med innevarande miljöprogram innehåller det fler tydliga och mätbara mål och mindre av ”verka-för”-mål. Det gör det enklare att följa upp

miljöprogrammet. Det underlättar också förvaltningarnas arbete med att arbeta integrerat med miljöfrågorna i stadens system för ledning och uppföljning av verksamhet och ekonomi, ILS.

Det som generellt kan tillföras förslaget är hur redan befintliga program, exempelvis "Stockholms stads strategi för sjöar och vattendrag 2000" eller "Giftfri upphandling i Stockholms stad" kopplas till miljöprogrammet.

Kyrkogårdsförvaltningen saknar vidare tydliga mål kring bullerproblematiken i staden. Våra begravningsplatser och kyrkogårdar ska vara rofyllda platser för besökare. Så är inte alltid fallet vid de 11 begravningsplatser som nämnden ansvarar för.

Rörande målet **Miljöeffektiva transporter** anser kyrkogårdsförvaltningen att målet i sig är bra. Förvaltningen vill särskilt lyfta frågan om minskade utsläpp från arbetsmaskiner. Målet "Miljöeffektiva transporter" bör därför kompletteras med ett delmål som syftar på att åstadkomma minskade utsläpp från arbetsmaskiner.

Avseende målet **Giftfria varor och transporter** så anser förvaltningen att det är lättare att uppfylla målet vid större upphandlingar. Utmaningen ligger i att implementera detta även när det gäller olika små inköp, som sker mer rutinmässigt. Här behövs därför kompetenshöjande åtgärder ute på arbetsplatserna för att målet ska kunna uppnås.

Avseende målet **Hållbar energianvändning**, så har förvaltningen under lång tid arbetat med att energieffektivisera vårt fastighetsbestånd. Detta pågår och kommer att fortsätta. Flera av de förvaltningens byggnader, exempelvis våra begravningskapell, är byggda på sådant vis att de inte kan energieffektiviseras i hur hög grad som helst utan att detta hamnar i motsättning till kulturvärden och funktion. När målet om hållbar energianvändning ska följas upp är det därför viktigt att det lämnas utrymme för förvaltningarna att ge kompletterande bakgrundsbeskrivningar.

Rörande **Hållbar användning av mark och vatten**, så ansvarar kyrkogårdsförvaltningen för c:a 250 Ha skogs- och parkliknande markområden inom Stockholms stad. Här finns områden, exempelvis Skogskyrkogården, som mycket väl kan ha betydelse för den biologiska mångfalden. Kyrkogårdsförvaltningen är därför villig att ta sin del av uppföljningsansvaret för detta måls uppfyllelse.

För målområdet **Miljöeffektiv avfallshantering** så sägs i programmet att det i första hand ska arbetas förebyggande för att minska avfallet. Detta är positivt och ett förtydligande som underlättar måluppfyllelsen.

Slutligen avseende målet för **Sund inomhusmiljö** anser kyrkogårdsförvaltningen att målet är bra men att det inte i nämnvärt påverkar den verksamhet som förvaltningen bedriver.

Bilaga: Förslag till Stockholms miljöprogram 2012-2015

SLUT.